

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת בלק
(חוקת חו"ל) תשפ"ו

גיליון: 317

א לעבטיגען שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

פּוּחַ הַדְּבֹר

פְּנִינֵי פְּרָשָׁה

"לך עם האנשים" (כ"ב ל"ה)

ב'שיחות הר"ן' (שיחה פ): **בני אדם יש להם כוח לנוע ולהסית את האדם יותר מן היצר הרע.** כי היצר הרע אין לו יכולת רק כפי כוחו כפי בחינת היצר הרע מאיזה העולם שהוא. אבל האדם הוא כלליות, שכלול מכל העולמות. וזהו בכאן הדגשו של כתוב: **כשרצה ללכת לאור את עם ישראל** – **"לך עם האנשים"**, כי הבא ליטמא פותחין לו (יומא מ"ה). ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו (מכות ז').

"וישא משל" (כ"ג ז)

ע"פ: "יותר שהיה קהלת חכם עוד לימד דעת את העם ואיזו וחיקר תיקן משלים הרבה" כותב **'המדרש'** (שה"ש רבה): משל לקופה גדולה מלאה פירות שלא להם **'אזנים'** לטלטלן עד שפיקח אחד עשה להם זאת – **שהם משליו של שלמה המלך.** וכן עוד שם במעלת המשלים, ויעוין בהקדמת ספר **'בן איש חי'** בגודל **מעלת המשלים:** למשוך את לב העם. ובהקדמת ספר **'סיפורי מעשיות'** "בימים הקדמונים כשהיו החברים מדברים ומשיחים קבלה; היו **משלחים בלשון חייה ומשל,** והלבישו סתרי תורה גזיאי דמלכא בכמה וכמה לבושים מלבושים שונים". וזהו: **וישא משל' - לשון "התנשאות" - להתרומם ע"י המשלים.**

ואפשר להוסיף עוד ע"ד הכתוב על שלמה המלך: **ידיבר שלשת אלפים משל'** (מלכים א ה"ב). וזהו: **וישא' ר"ת 'שלשת אלפים'** ואותיות **'וי'** במספר קטן הוא גמטריא **'שלמה'** (עם הכולל) גם **'משל'** (עם התיבה) בגמטריא **'שלמה'**. כנגד **שלוש אלפי משליו של שלמה המלך.** ויעוין ב'זוהר' שמות (קמ"ה). **סוד מעלת משל שלמה המלך.** וב'ליקוטי מוה"ר' (כ"ה) **ששלמה המלך זכה למשליו בקדושה.** וזהו **"וישא משל"** רמז לסוד רוממות משליו שלמה המלך. כאמור.

'לא הביט און בעקב ולא ראה עמל בישראל כי ה' אלוקיו עמו' (כ"ג כ"א)

ב'דברי הקדושת לוי': מי שאינו מחפש חטאים אלא זכות על כל אחד ואחד מישראל, שהוא: **'לא הביט און בעקב ולא ראה עמל בישראל'** אז סימן טוב לו, **'כי ה' אלוקיו עמו'** שיראת אלוקים בלבבו. ואפשר להוסיף, בגרמז בפסוק, דהא **ישראל** הוא במדרגה יותר גבוהה **מעקב** כמובא, וזהו דיוקו של קרא, גם **'עקב'** וגם **'ישראל'** דבכל הדרגות של עם ישראל, רואים את הטוב.

"הן עם לבדד ישכון" (כ"ג ט):

ע"י **'לבדד' - עבודת ההתבודדות והשיחה לה'** – זוכים ל'ישכון', מלשון **'שכינה'** – להמשכת השכינה, וכמובא ב'ליקוטי מוה"ר' (ר"ט) **"כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו וצעריו לפני ה' יתברך, אזי גם השכינה כנגזו מפרשת לפניו שיחתה וצורה ומנחמת אותה"**.

"מה טובו אהלך יעקב משכנותך ישראל" (כ"ד ה') אהלך לשון **יחיד,** כדברי רש"י שראה פתוחים שאינם מכוונים זה מול זה שהיו נפרדים אחד מחבירו. ובהמשך הפסוק: **"משכנותך ישראל"** לשון **אחדות,** כפרש"י שהם **'למשכון' לעם ישראל.** וכן הוא ב'ספרונ' **'שמשכנותך הולך על בתי כנסיות שמתפללים ב'ציבור'.** וכן **'ישראל'** רומז על כלליות עם ישראל, הנקראים בשם זה **"עם ישראל"**. שאף שכל אחד יש לו את עבודתו המיוחדת, כמובא ע"כ

שם לדבר על כל פנים דיבורים קדושים של תורה ותפלה, ושיחה בינו לבין קונו, או לשוח עם רבו, או חברו ביראת שמים, יכול להזכיר את עצמו בהשם יתברך לעולם, אפילו שם במקומות הרחוקים מאוד מהשם יתברך, שהם בחינת מקומות המטונפים, אפילו אם נפל למקום שנפל רחמנא לצלן, כי הדיבור אינו מניח אותו לשכוח את השם יתברך, והבן הדבר היטב מגודל כוח הדיבור, והוא עצה נפלאה ונוראה למי שחפץ באמת לבל איבד עולמו לגמרי חס ושלום.

כמו לפני ידיד וריע טוב

ועוד לנו בגודל כוח הדיבור כפי ששמע מוהר"ת – עת התקרב לרבינו, בתמצית דבריו של החסיד רבי לוי יצחק בנדר (דיבורי אמונה א): עיקר הכוח שיש באדם מעל שאר הנבראים, בעולם העשייה הוא הדיבור!

הכוח היחיד שעל ידו אפשר לפעול בלעול מהו בעולם הזה, הוא הדיבור! רק על ידי הדיבור, ע"י שמדברים להשי"ת ומבקשים ממנו, ורק ממנו, כמו שרבינו אמר למוהר"ת בתחילת התקרבותו, שהרגיש מחסור אמיתי על אף שהיה אצל הרבה צדיקים, וגם לאחר שהתקרב לרבונו, אך בכל זאת מחסורו האמיתי לא נתמלא מיד, אלא לאחר שרבינו גילה בפניו את כוח הדיבור, וכי כל ענינו הוא שיחה בינו לבין קונו.

כי כידוע כשהגיע מוהר"ת לראשונה אצל רבינו בסוף אלול שנת תקס"ב, ושאר אצלו בעיר ברסלב למשך כל עשרת ימי תשובה, ורבינו דיבר עמו בכל יום, ומקום השיחה היה בבית המדרש, ושם בחצר בית המדרש היה איזה זיו בולט מהכותל, עליו ישבו רבונו ומוהר"ת, ורבינו דיבר ודיבר, ולא הפסיק מלדבר כל הזמן, עד שרבינו הניח ידו הקדושה על כתפו של מוהר"ת, ונענה ואמר בזה הלשון: **"און נייטער איז זעקער גיט אז מען רעט זיך אויס דאס הארץ פאר השם יתברך אזו ויא פאר איין אַמִּיתן גיטן פריינד"** [ובנוסף על כל אלה, טוב מאוד כשמשוחח את הלב לפני השי"ת כמו שמשוחח בפני ידיד וריע אמיתי]. כשמוע מוהר"ת את הדיבורים הללו מפי רבינו, חש מיד שהנה הגיע למילוי מחסורו, "דורך דער זאך וועל איך שוין קומען צו מיין זאך" (על ידי דבר זה כבר הגיע לענין השיך ל!).

ודיבור זה למוהר"ת דיבר רבינו גם לנו! רבינו אומר לנו: ובנוסף על כל אלה, טוב מאוד כשמשוחח את הלב לפני השי"ת כמו שמשוחח בפני ידיד וריע אמיתי. אכן כן מתנה טובה זו של דיבור לפניו יתברך, הממשיך את השפע – ונתמש בו, נדע להעריך זאת, להכין כלים לקבלת השפע בכוח הדיבור, וכלים רקים אל תמעיטי.

בפרשתנו אנו מוצאים בברכתו של בלעם את הפסוק: **"הן עם לבדד ישכן ובגויים לא יתחשב"**. ויעוין ב'ספרונ', בכתבו על כך: **ה' בוד ינחנו ואיך אוכל להכריתם.** דהקב"ה מנחה את ישראל בדרך של **"בדד"**. מוהר"ת ב'ליקוטי הלכות' (ברכת השחר ה פז) מקשר פסוק זה לעצת ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו של בר ישראל, וכך הם תורף דבריו: וזהו: **"הן עם לבדד ישכן, שהם עם קדוש כזה ששוכנים לבדד, שהם מקימים: "לך עמי בא בחדריך וסגר דלתך בעדך, חבי כמעט רגע עד יעבר זעם", שהם מתבודדים בינם לבין קונו ושופכים שיחתם לפניו בכל פעם, וחושבים בכל יום על אחריתם וסופם האחרון, ועל-ידי זה הם בטוחים מכל צר ואויב ומסטיין, כי הם מסתירים עצמם בצל כנפיו יתברך תמיד בבחינת "אתה סתר ליי". שזהו: "וישכן ישראל בטח"**.

וכן מובא הפסוק, שנלמד מכך מעלת ההתבודדות: **"כי אתה ה' לבדד לבטח תושביני"**, שעל ידי בחינת בודד, התבודדות, על-ידי זה שוכן ישראל בטח תמיד. כי מי זה ערב את לבו לגשת אל השם יתברך – שהם מסתירים עצמן אצלו יתברך, בבחינת **"לא תראה מפחד לילה מחץ יעורף יומם... כי אתה ה' מחסי עליון שמת מעונך"**, כי הם שמים מעונם ודירתם ומבטחם אצלו יתברך על ידי התבודדותם, שעוסקים לסלק מחשבתם מכל ההבלים של זה העולם ולבטל רצונם אליו יתברך.

הדיבור ככלי השפע:

בדברי הזוהר הקדוש אנו מוצאים רבות בגודל מעלת וכוח הדיבור הטוב של האדם להשפיע עליו לטובה. וכך אנו מוצאים בין דבריו (וזהו ח"ג קכ"א): **כל דיבור שיוצא ממפה האדם, אם הוא דיבור ראו, דיבור של קדושה – של תורה ותפילה, אותה התיבה עולה למעלה ובוקע רקיעים.**

בליקוטי מוהר"ן (תורה ל"ד) מסביר בגודל מעלת הדיבור שממשיך את השפע, בכתבו, שלכאורה קשה; למה אנו צריכין לתפילה, והרי השם יתברך יודע מחשבות, וידוע כל הצטרכותנו ומבוקשתנו. ובביאור דבריו שם, מתרץ: **"אבל שמחת שהדיבור הוא כלי השפע, שבהם מקפלין השפע. כמו שכתוב (דברים א'): "ויברך אתכם כאשר דבר לכם", הינו לפי הדבור כן השפע. אם הדבור הינו הכלי השפע הוא בשלמות ובמלואה, אזי יכולין לקבל בהם רב שפע"**. ומוסיף עוד שם בדבריו: **"והדיבורים של הצדיק, בוודאי הוא בשלמות ובמלואה, לכן יכול להמשיך השפע לישראל. ועל ידי זה נקרא בחינת מלא פום, להורות שהפה שלו במלואה ובשלמות"**.

ויעוין בהקשר לכך בדברי הזוהר הקדוש מפורשות (ח"ג רצ"ד): **כל מה שחושב האדם ומהרהר בלבו, אינו עושה דבר עד שיוציא בשפתו.**

אם הננים

ובגודל כוח הדיבור, נוכל לתמוד מדברי העריבים לנפש ב'קיצור ליקוטי מוהר"ן' (שם עח): גם הדיבור הוא בחינת 'אם הננים', הינו כמו שהיה הולכת תמיד עם בניה אפילו למקומות המטונפים ואינה שוכחת אותם, כמו כן הדיבור הולך עם האדם תמיד אפילו במקומות המטונפים ומזכיר אותו תמיד את השם יתברך, היינו שאפילו אם האדם מונח חס ושלום בשפל המדרגה מאוד, במקום שהוא חס ושלום, אף-על-פי-כן על-ידי הדיבור יכול להזכיר את עצמו בהשם יתברך לעולם, דהיינו שאפילו אם הוא במקום שהוא, אם יתחזק גם

הַמִּשְׁךְ הַנִּינִי פֶּרֶשָׁה

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"מה טובו אהליך יעקב משכנותך ישראל" (במדבר כג כא)

הבית בהיבנותו – בנין בית הכנסת הגדול ברסלב בירושלים

היה זה בשנת תרצ"ו, רבי אליהו חיים רוזין מגיע מרוסיה לירושלים עיר הקודש. אז, בשנים האלו לא הייתה בירושלים ולא בשום מקום בארץ ישראל צורה כלשהי של חסידות ברסלב מאורגנת. חוץ ממנין מצומצם שהיה מורכב מקצת חסידים – שהתפללו בכולל "בוקרשט" במאה שערים לא היה שום ארגון, מוסד. מבנה כלשהו של החסידות בארץ ישראל.

רבי אליהו חיים שישלב באישיותו חזון ומעש, ניגש אל המלאכה הכבירה, הקמת ממלכת ברסלב בירושלים עיר הקודש.

באותם הימים, היה הגה"ח רבי אברהם שטרנהארץ נותן שיעור בליקוטי מוהר"ן בכולל בוקרשט, רבי אליהו חיים פנה אליו ואמר לו: אין זה מה הראוי להיות סמוך על שולחן אחרים, הבה ונשכור לו מקום מקדש מעט משלנו שימש משכן ויסוד לחסידות ברסלב. רבי אברהם השתומם ואמר לו בפליאה: בשביל מי? איפה הציבור? ומי יממן זאת? האם החסידים שאין להם מה לאכול? ... אך רבי אליהו חיים בשלו, בתוך זמן קצר איתר 2 חדרים באחד הסימטאות ברחוב מאה שערים, סחב כמו ידיו "שידה" כלשהי שהפכה ל"בימה" וכך למעשה החל לפרוח חסידות ברסלב בירושלים.

יחד עם פעילותו לטכני, כמו השגת ריהוט וכסף, לא הזניח את הצד הרוחני... והיה זה רבי אליהו חיים שבית המדרש החדש החל למסור שיעוריו היוזעים בפני הציבור בתורת ברסלב, שיעור שמשכו רבים וטובים גם כאלו שאינם נמנים על החסידות.

כשבלבו של רבי אליהו חיים בוערת השלהבת, המשיך בפעילות והקים לצד "בית הכנסת", את ישיבת "אור הנעלם" הגנייני... שבע"י. שיעוריו היו עמוקים ומעמיקים.

לאחר מאמצים מרובים ושתדלנות איתר מגרש במאה שערים עליו עמד באותו זמן "מלון ארץ ישראל" וטחנת קמח כלשהי. על מגרש זה החל חלום ברסלב לקרום "עור וגידים" מגויס הכספים בחו"ל ועד לפיקוח באת הבניה עצמו, מן החתימה על הצ'קים... ועד תפילות ובקשת רחמים מן השמים להצלחה.

רבות נעזר רבי אליהו חיים ע"י הרב צבי אריה בן ציון רוזנפלד. הרב רוזנפלד היה חסיד בזכות עצמו ובזכות ייחוסו בברסלב, ובפגישות שהיו בין רבי אליהו חיים לבין הרב רוזנפלד העביר את ה"לפיד הבעור" גם לתלמידיו ולמקורביו בחוץ לארץ בארצות הברית שעזרו רבות במימון הבנייה... כן עבד יחד עם רעו וידידו עוד מזמן רוסיה הקומוניסטית הרב החסיד רבי לוי יצחק בנדר, ששמו יחדיו לילות כימים להתרים אנשים להשלמת הבניין עדי יעמוד על תילו.

בתקופת התכנון והבניה של מרכז החסידות בירושלים היה ביתו של רבי אליהו חיים "מרכז העניינים" וחוץ מן הפעילות הציבורית הבתלית פוסקת מעל ביתו הקטן והצנוע, בו נערכו גם ישיבות והתייעצויות עם הקבלנים והמהנדסים השונים, וזאת לבד ממשק הישיבה שנטל על עצמו.

בזמן הבניה היו ימים שרבי אליהו חיים היה נראה כפועל בנין... הוא היה מסתובב בין הפועלים, ערימות החול והחצץ, ומפקח אישית על בדריים שהיו חשובים בעיניו. ולמשל; במקום מסוים קבע הקבלן שלפני תקנות הבניה אין צורך בגדר, בתעקש רבי אליהו חיים להקים גדר כדי שח"ו בעתיד לכשיתרפצו עשרות ילדים בבית הכנסת – לא חזה בעיני רוחו – לא יקרה אסון.

בזמן התיכנון והבניה פנו אליו אנשים שונים והציעו לו להמיר את דירתו הישנה עם המדרגות הגבוהות והלא נוחות בדירה חדשה שיבנה עבורו במרכז ברסלב שבמאה שערים כפי שנהוג אצל מנהלי מוסדות שונים... אך רבי אליהו חיים סירב בכל תוקף באמרו ש"ל במה שיש..."

ברוב קסמו הגנייני קנה את ליבם של הבאים אתו, ולא פעם כשהיה סמוך בין הקבלנים השונים, או בין קבלן מסויים לפועלים, היו פונים הם ביוזמתם לרבי אליהו חיים שיפטר בין הצדדים ולאחר פגישה בביתו היו יוצאים הצדדים מחוככים ומפויסים...

אט, אט גדל ציבור המתפללים והלומדים במוסדות ברסלב שבירושלים, ובעת "הקיצוב" בימי ראש השנה הקדושים, הגיעו מאירם לידו כך שצר היה המקום להכיל את כל החסידים ועד הבניה לבנין החדש במאה שערים נדד הקיבוץ כל נדח ממקום למקום, פעם היה זה בעיר העתיקה, פעם בישיבת עץ חיים במתחם יהודה, ופעם במטבח של ישיבת "חיי עולם" בשכונת "גאולה". אך הודות ראייתם של רבי אליהו חיים ועמו יחד רבי לוי יצחק בנדר שחזו בעיני רוחם את ההתרחבות והגדילה של עדת עד החסידים קימה המרכז הגדול של החסידות בשכונת מאה שערים ושם התקיים הקיבוץ מדי שנה, לאלו שלא נסעו למירון על ימי ראש השנה.

וזאת, על אף שהקשיים היו רבים – קשיים כספיים ביורקטיים ועוד כל מיני נמיעות ואירועים שונים שאירעו במהלך הבניה לא נפל רוחו של רבי אליהו חיים, ולדוגמה; פיה זה בתחילת מלאכת הבניה כשטרקטור פער ויישר את השטח כדי להכשירו לבניית הבניין הגדול פתאום האדמה את פיה ובלעה את הטרקטור... אך כאמור רבי אליהו חיים בשלו... ממלכת ברסלב בירושלים קום תקום! ויש לציון ולספר שהאדמו"ר מגור בעל ה"בית ישראל" שראה את הבניה בכל הדרו עת שהיה עור מלווה לפנות בוקר, וכששאל את מלווהו למי שייך הבניין הזה? וכשענה לו שזה של חסידי ברסלב מלאוד התפעל מכך... ושיבח את חכמתו של רבי אליהו חיים...

(ע"פ הספר הזיידע, תולדות רבי אליהו חיים רוזין)

באריכות בספרי אמת, שכל אחד נמשך אחר שרשו בעבודת ה', עם זאת, יש להכלילו יחד עם כלל ישראל, וכדברי חז"ל: "אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני", לשלב שניהם יחדיו. וזהו: "מה טובו אהליך יעקב" – עבודת ה' של כל יחיד, ובהמשך הפסוק: "משכנותך ישראל" – להתכלל בכלליות עם ישראל. וב'ליקוטי הלכות' (קריאת התורה ו'): ע"פ מה דאיתא בשר"ע (א"ח רפ"ה ג'): "לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור שנים מקרא ואחד תרגום", שצריכים שניהם יחדיו, "פרשיותיך" - לימודו ועבודתו הוא, אך "עם הציבור" שכלול עצמו עם כלל ישראל.

ובחשיבות המרובה של טובת הכלל, נלמד מהמובא ב'ספר המידות' (תפילה, א): "צריך אדם להיות נכסף ומשתוקק לטוב הכללי אף על פי שישמש לו לבד הפסד", שלפעמים יש צורך לאדם לבטל את עבודת ה' שלו כדי להיכלל באחרים.

ואפשר להוסיף ע"פ דברינו בתחילת הפסוק: "מה טובו אהליך". "מה" רומז על שפלות וענוה, שע"י שהאדם מחזיק את עצמו ל"מה": או אז הוא מתחבר לכלליות עם ישראל ורואה בהם את הטוב, וזהו "מה" כשהוא בדרגת "מה" או אז "טובו" לכלל ישראל - ל"משכנותך ישראל", שרואה רק טוב בעם ישראל.

"מה טובו אהליך יעקב משכנותך ישראל" (כ"ד ה')

ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (רפ"ב) שע"י שרואים הטוב שבישראל מעלן אותם. ע"פ הפסוק: "עוד מעט ואין רשע..."

וזהו: "מה טובו" – ראיית הטוב. ובהמשך הפסוק "משכנותך ישראל" כפרש"י שהשכינה שורה תמיד בישראל - וכלה חמתו בעצים ובאבנים ו"יצית אש בציון". בראיית הטוב ממשכנים השראת השכינה, גם כשהמשכנות והבתי מקדשות חרבים, כשמקוים הפסוק "יצית אש בציון".

עוד אפ"ל שע"י בחינת "מה" - ענוה ושפלות – תמיד טוב לאדם, כמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (קס"ה) על הפסוק ואהבת לרעך כמוך אני ה', שצריכים לקבל באהבה כל היסורים, וזה "ואהבת לרעך" שתאהב את הרע, היסורים. כי לפי מעשך אני ה' - שאני מתנהג עמך במידת הרחמים. וזהו מה – במידת הענוה - "טובו אהליך יעקב משכנותך ישראל". שרואים רק את הטוב אפילו ביסורים ח"ו.

"ראשית גויים עמלק ואחריתו עדי אובד" (כ, כד)

ראשיתו של היצר הרע זהו "ראשית גויים" - הוא ב"עמלק" שהיה הראשון שקייר את עם ישראל, כמובא בדברי חז"ל, במצות מחיית עמלק: משל לראשון שקפץ למים רותחים, ולאחריו נמשכים כולם.

והכניעתו הדייני - "ואחריתו" שרומז על סיפון, הוא: ב"עדי אובד" הרומז על זיכרון התכלית ויום המיתה. כדברי הכתוב: "הצדיק אבד..." (ישעיה נז, א). שהוא זיכרון זה, וכמובא בדברי חז"ל שע"י זיכרון יום המיתה ניצולים מהיצה"ר.

וייעוין ב'ליקוטי הלכות' (ברכות השחר ה, פז) בחיזוק זיכרון עלמא דאתי, על הפסוק בפרשיותינו: "הן עם לבדד ישכון", שעם ישראל מתבודדים ושופכים שיחתם לפניו יתברך בכל פעם וחושבים על אחריתם, ועל ידי זה הם בטוחים מכל צר ואויב.

"גדר מזה וגדר מזה" (כ"ב כ"א)

במדרש רבה: "אמר לו אין אתה יכול לשלוט בהם, שידיהם לוחות כתובים משני עבריהם ככתוב מזה ומזה הם כתובים". אפ"ל שדייק בדברי המדרש על קבלת התורה: גדר ולא ככתוב בהמשך: "ותלחץ רגל בלעם אל הקיר". רמז על גודי התורה, וביותר בדברי חכמים כמובא בדר"ל. וכן "בקבלת הלוחות" היה להם גדר עד היכן מותר להם לעלות, כדברי הכתוב: "והגבלת את העם סביב...". עוד אפ"ל: ע"פ המובא ב'ליקוטי' (ד, ח) שהצדיק נקרא בלשון "גדר", שגודר פרצותיהן של ישראל, ובמדרש: שהראו לו סימנים, נגד האבות שבזכותם הוא לא יוכל לקלל, וזהו גדר מזה וגדר מזה, שבזכות כוח הצדיקים - כוח האבות לא יוכל לקלל את עם ישראל.

"ויקה רמח בידך" (כ"ה ז')

בדברי ה'נועים אלימלך', רמח רמז לרמ"ח אבריו, שפנחס מסר נפשו וחיותו בכל רמ"ח אבריו. ואפשר להוסיף ע"כ בתיבת 'ביד' שרומז על תפילה, וכמובא בתרגום עה"פ (שמות ז'): "ויהי ידיו אמונה", 'פרישן בצלו' (וייעוין ב'ליקוטי מוהר"ן ז ועוד) שהמשיך כוח מסירות נפשו ברמ"ח אבריו - ע"י תפילה.

לְנַצַּל אֶת הַבֵּית | מִן הַסֵּפֶר הַזֶּה לְיַד הַתּוֹרָה

לְיָדֵינוּ יָקָרִים! הַשְּׁבוּעַ קְשָׁנוּ קוֹרְאִים בְּפֶרֶשָׁה אֶת הַפְּסוּק 'מֶה טוֹבוֹ אֶהְלִיךְ יַעֲקֹב' - עַל הַטּוֹב וְהַיָּפִי שֶׁל בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַבְּתִים שֶׁל הַיְהוּדִים, נִתְחַבֵּר גַּם אֲנוּ לַטּוֹב הַזֶּה.

רֵאשִׁית; וְתַבּוּן בְּדַבְרֵי רִשִׁי שְׁפוֹתָב: שְׂרָאָה שְׁפִתְחִיהָ אֵינָן מְכֻנָּנִים זֶה מוֹל זֶה, שְׂזָה בְּעֶצְמוֹ קָבֵר לַמוֹד עֲבוּרָנוּ, כְּשֶׁנִּשְׁנֵי בְּבִתִּים אֲנוּ חַיִּים אֶת עֶצְמוֹ, אֶת הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ, וְאֵין זֶה מְדַרְךְ הַתּוֹרָה לְהַסְתַּכֵּל לְבִיתֵנוּ שֶׁל אֲחֵרִים, אֵין לָנוּ מֶה לְחַשֵּׁב מִנְּאֻחֵינוּ. וְלַעֲמֹת זֹאת נִתְבוּנָן בְּיַעֲשֵׂה טוֹב, בְּבִית אֲנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה דְבָרִים טוֹבִים, זֶה בֵּיתֵנוּ – שֶׁם אֲנוּ אוֹכְלִים, יְשֻׁנִים, נְחִים וְעוֹשִׂים לָל הַצִּטְרִכּוֹתֵינוּ.

בְּמִקְרָא מוֹבָא עַל נְחִיצוֹת הַלְמוּד בְּבִית, שְׂזָה מֶה שְׁבוּנָה אֶת הַבֵּית וּמְעִמִּידוֹ, וְחֵס וְשֵׁלוֹם לְהַפְּךְ שְׁבִית שְׂאִין נִשְׁמַע בּוֹ דְבָרֵי תּוֹרָה וְהָ לֹא טוֹב חֲלִילָה. וְזֹאת מְלַבֵּד הַנְּעִימוֹת וְהַמְטִיקוֹת לְלַמֵּד בְּבִית, בְּמִנְיָנָה וּנְעִימָה וְגַם הוֹרִינָה לְנֶהְיֶה מְקֵד וְשׁוֹאֲבִים שְׂמֵחָ.

כְּתוֹב שְׁלַעֲתִיד לְבוֹא – כְּתִלֵי הַבֵּית יִהְיוּ כְּמוֹ עֵדִים וְיֻכְחוּ אֶת הָאָדָם, אִם עָשָׂה שֶׁם דְבָרִים טוֹבִים, אִיזוֹ שְׂמֵחָ יִהְיֶה לָנוּ כְּשִׁקְרִוֹת הַבֵּית יַעֲיִדוּ עַל זְכוּיֹתֵנוּ הַרְבִּים שְׁעִשִׂינוּ.

בֵּיתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׂמֵחָ – אֲבִיו שֶׁל רַבְּנוּ, הָיָה מְלֵא וְגִדוּשׁ בְּסִפְרִים, וְנִחְמַן הִקְטֵן נֶצַל זֹאת הִיטֵב, הוּא לָמַד בְּשִׁטָּה שֶׁל חֵן וְרֵדָה, סִפְרֵי רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, זֹהֵר, סִפְרֵי מוֹסֵר וְחִסְדוֹת. הִלְךְ נִחְמַן הִקְטֵן הָיָה לוֹמַד בְּתַשׁוּקָה אֶת הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים בְּעֶצְמוֹ רַב. וְכִמוֹ שֶׁהוּא סִיפֵר שֶׁכָּל הַסִּפְרִים שֶׁהָיוּ בְּבִית אֲבִיו הָיָה שׁוֹגֵר בְּפִיו וְנִחְרְטוֹ הִיטֵב עַל לֶחֶם לֶבֶן.

נֶצַּל אֶת בֵּיתֵנוּ, שְׂזָה הָיָה מְשַׁכֵּן טוֹב עֲבוּרָנוּ, נִרְבֶּה שֶׁם בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, שְׁנוּכַל לְשַׂמַּח בּוֹ וְלַהֲגִיד לָל בְּקֵר בְּשְׂמֵחָ "מֶה טוֹבוֹ אֶהְלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל".

במעט
השקעה –
מעט מים
ניתן לראות
פריחה
הצלחה
ולבלוב...

